නිබ්බාන: ලෝක නිරෝධය

ලෝකය යනු කුමක්ද? එය පවතින්නේ කොහේද? එය නිරුද්ධ වන්නේ කෙසේද?

NotebookLM

ලෝකය යනු ‘සළායතනය’ යි

බුදුරජාණන් වහන්සේට අනුව
‘ලෝකය’ යනු භෞතික විශ්වය නොවේ.
යමකින් ලෝකය ගැන සිතයි ද,
ලෝකය ගැන මානය ඇතිකරගනී ද,
එය ලෝකයයි. එනම් ඇස, කන,
නාසය, දිව, කය සහ මනසයි.

***“යේන බෝ ආවුසෝ ලෝකස්මිං
ලෝකසඤ්ඤී හෝති ලෝකමානී -
අයං වුච්චති අරියස්ස විනයේ
ලෝකෝ.”***

NotebookLM

මැනීම සහ මානය

අපි ලෝකය මනින්නේ අපගේ ඉන්ද්‍රියයන් හරහාය. මෙම මැනීම (Measuring) තුළින් ‘මම’ යන මානය (Conceit) ගොඩනැඟේ. ඇසට පෙනෙන දේ, කනට ඇසෙන දේ පරම සත්‍යය ලෙස ගැනීම නිසා අපි ලෝකය තුළ අතරමන් වී ඇත.

NotebookLM

රෝහිතස්සගේ වෑයම

සෘද්ධි බලැති රෝහිතස්ස දෙවියා, ලෝකයේ කෙළවර සොයා වසර 100ක් පුරා ඊතලයක වේගයෙන් ගමන් කළේය. නමුත් ලෝකයේ කෙළවරට නොපැමිණම ඔහු අතරමගදී මිය ගියේය.

“ගමන් කිරීමෙන් ලෝකයේ කෙළවරට පැමිණිය නොහැක.”

NotebookLM

අවකාශයේ මායාව

ලෝකය යනු චක්‍රයකි (Cycle). උදේ සහ හවස, අතීතය සහ අනාගතය ලෙස කාලයත්, අවකාශයත් චක්‍රාකාරව පවතී. රෝහිතස්ස ලෝකයේ කෙළවර සෙවූයේ ලෝකය (සළායතන) ද, මාරයා ද (මරණය) ද කරපින්නාගෙනය.

NotebookLM

බඹයක් පමණ වූ කලේබරය

සඤ්ඤාව සහ මනස සහිත, බඹයක් පමණ වූ මේ ශරීරය තුළම ලෝකයත්, ලෝක සමුදයත්, ලෝක නිරෝධයත්, ලෝක නිරෝධ ගාමිණී පටිපදාවත් මම පනවමි.

ලෝකයේ කෙළවර ඇත්තේ පිටත නොව, අභ්‍යන්තරයේය.

NotebookLM

Abhaya Libre
මැජීක් කේතලය

අපට පෙනෙන්නේ ලෝකයේ ඵලය (වතුර ගලා යාම) පමණි. එහි සැඟවුණු හේතුව (වතුර පිරවෙන රහස් ක්‍රමය) අපට නොපෙනේ. අවිද්‍යාව නිසා සකස් වන මේ මායාව 'පටිච්ච සමුප්පාදය' යි. අපි දකින්නේ හිස් වන බව හෝ පිරෙන බව පමණි; නමුත් ක්‍රියාවලිය දකින්නේ නැත.

NotebookLM

චලන චිත්‍රය

චිත්‍රපටියක රූප රාමු වේගයෙන් ගලා යන විට එය සැබෑවක් ලෙස පෙනේ. එලෙසම, සිතේ වේගවත් ඇතිවීම සහ නැතිවීම නිසා අපට මේ ලෝකය ස්ථිර දෙයක් ලෙස (නිත්‍ය සඤ්ඤව) දැනේ. මෙය විපල්ලාසයකි.

NotebookLM

Heading in Abhaya Libre:

"නාම-රූප සහ විඤ්ඤාණ සුළිය"

Body Text in Noto Sans Sinhala:

විඤ්ඤාණයත්, නාම-රූපත් එකිනෙක මත යැපෙමින් මෙම සංසාර චක්‍රය කරකවයි. දිය සුළියක් මෙන් මෙය නොනවතින ක්‍රියාවලියකි.

මෙය 'ද්වයතා' (Dualities) මගින් හටගනී: ඇස සහ රූපය, කන සහ ශබ්දය. මේ සියල්ල චලනය වන, වෙනස් වන දේවල්ය (චලං චේව වයං ච)."

NotebookLM

සළායතන නිරෝධය

ලෝකයේ නිරෝධය යනු සළායතන නිරෝධයයි. ඇස, කන, නාසය ආදී ඉන්ද්‍රියයන්ගෙන් ගොඩනගා ගත් මිනුම් දඬු ඉවත් කිරීමයි. මිනුම් දඬු නැති විට, මනින පුද්ගලයා (අස්මි මානය) ද නැති වී යයි.

NotebookLM

Heading in Abhaya Libre:

"මාරයාගේ අදෘෂ්‍යමාන වීම"

Body Text in Noto Sans Sinhala:

රූපය මාරයාය. වේදනාව මාරයාය. යමෙක් මේවා 'මගේ' කර නොගනීා ද, මාරයාට ඔහු සොයාගත නොහැක.

ස්කන්ධයන් උපාදානය කර නොගන්නා විට මරණයට ද ලැගුම් ගැනීමට තැනක් නැත.

NotebookLM

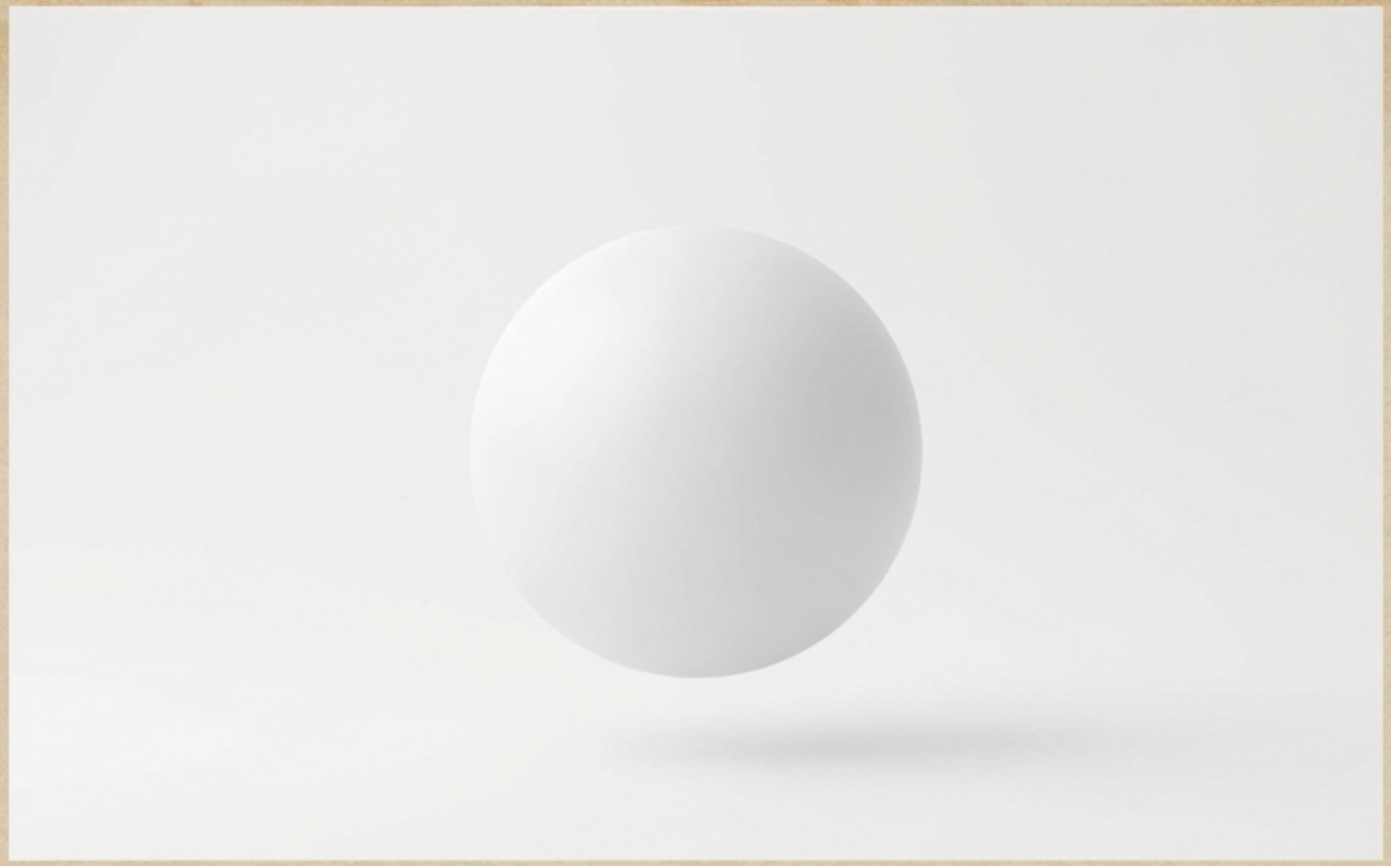

අප්පතිට්ඨං - පිහිටීමක් නැති තැන

එහි ඒමක් නැත (ආගති), යාමක් නැත (ගති), සිටීමක් නැත (ඨිති).
එය ඉපදීමක් හෝ මියැදීමක් නොවේ. යමක් ඇසුරු නොකරයි ; ද (අනිස්සිත),
එහි සෙලවීමක් නැත. මෙයම දුකේ කෙළවරයි.

NotebookLM

Heading in Abhaya Libre:

"නිබ්බුති"

Body Text in Noto Sans Sinhala:

ගින්න නිවී ගිය පසු එය ගිය දිශාවක් නැත. එය සිසිල් විය (නිබ්බුත). රාග, ද්වේශ, මෝහ ගිනි නිවී ගිය සිත, දිය සුළීය නතර වූ සාගරය මෙන් නිසල වේ.

Key Concept:

මැජික් කේතලය හිස් විය.
චිත්‍රපටය නතර විය.

NotebookLM

Abhaya Libre
තාදී ගුණය

තථාගතයන් වහන්සේ දුටු දේ (දිට්ඨ), ඇසූ දේ (සුත), වින්ද දේ (මුත) ගැන මුළා නොවෙති. උන්වහන්සේ ඒ කිසිවක් සත්‍ය හෝ අසත්‍ය ලෙස අන්තගාමීව නොගනිති. ලෝකය දෙස බලා සිටිය ද, ලෝකය තුළ නොඇලෙති.

NotebookLM

ලෝක නිරෝධය ආධ්‍යාත්මික අත්දැකීමකි

ලෝකයේ කෙළවර ඇත්තේ විශ්වයේ කෙළවරක නොව,
ඔබගේ සිත තුළ මවාගත් මායාව අවබෝධ කරගැනීම තුළය.

“සළායතන නිරෝධයම ලෝක නිරෝධයයි.”

NotebookLM